

תת"ע 4939/07/15 - מדינת ישראל נגד ח נ

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

01 פברואר 2018

תת"ע 4939-07-15 מדינת ישראל נ' ח נ

דו"ח תעבורה 20210007264

לפני כבוד השופט טל פרי
המאשימה

מדינת ישראל

נגד
הנאשם

ח נ

ב"כ המאשימה: עו"ד דורסמן

ב"כ הנאשם: עו"ד ברנט

הנאשם

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

מבוא

הנאשם הורשע לאחר שחזר בו מכפירתו, והודה בביצוע עבירה של נהיגה בשכרות, בניגוד לסעיף 62(3) לפקודת התעבורה .

ע"פ עובדות כתב האישום, בתאריך 16.5.15 בשעה 16:14 נהג הנאשם ברכב משא תוצרת ניסן, בראשון לציון, ברחוב משה דיין לכיוון מזרח.

באותן נסיבות, נהג הנאשם ברכב בהיותו שיכור, כאשר בבדיקת ינשוף אשר נערכה לנאשם נמצא אלכוהול בריכוז 470 מיקרוגרם, לכל ליטר אויר נשוף.

טרם שמיעת הטיעונים לעונש, נשלח הנאשם לשירות המבחן לקבלת תסקיר, עניין אשר יפורט בהרחבה בהמשך.

טענות הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה עתר כי על הנאשם ייגזר עונש מאסר, מאסר על תנאי, פסילה בפועל ארוכה של שנים, פסילה על תנאי וקנס.

התובע ציין כי הנאשם נוהג משנת 1985, ולחובתו 26 הרשעות קודמות בעבירות תעבורה, לרבות שתי הרשעות קודמות בעבירות שכרות, כאשר זוהי הרשעתו השלישית בעבירה זו. כמו כן, לנאשם הרשעות בעבירות חמורות אחרות, לרבות נהיגה בפסילה, כבלתי מורשה ועוד. בנוסף ציין התובע, כי לנאשם עבר פלילי, כולל עבירות סמים.

המאשימה מתנגדת להמלצת שירות המבחן הממליץ, בין היתר, על הטלת צו של"צ וצו מבחן.

מנגד, טוען ב"כ הנאשם, כי הנאשם לקח אחריות מלאה על ביצוע העבירה וחסך זמן שיפוטי. לנאשם נסיבות אישיות ורפואיות קשות. כמו כן, עשה התקדמות בכל הקשור להשתלבות בהליך הטיפול בשירות המבחן.

ב"כ הנאשם הפנה את בית המשפט לעובדה שעבירת השכרות האחרונה שביצע הינה משנת 2008, קרי לפני 9 שנים, והעבירה הראשונה של השכרות נעברה בשנת 2003. אין לחובתו ענישה על תנאי מכל סוג שהוא.

הסנגור המלומד מבקש ליתן משקל לתסקירים המגוללים נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם ולקבל את המלצת התסקיר לענישה שיקומית.

כעולה מהתסקיר, הנאשם מתמיד בטיפול ולפיכך יש להימנע מהשתת מאסר בפועל כבקשת המאשימה שכן המאסר יגדע את ההליך השיקומי.

עוד ציין ב"כ הנאשם את הנסיבות המשפחתיות הקשות והרפואיות הקשורות למצבם הבריאותי של הנאשם ובני משפחתו.

בכל הנוגע להמלצת שירות המבחן לצו השל"צ בן 80 השעות, טען ב"כ הנאשם כי תכנית זו לוקחת בחשבון את מצבו הנפשי והנכות הקשה ממנה סובל.

עוד העידו, במסגרת הטיעונים לעונש, הנאשם ואשתו, וביקשו את התחשבות בית המשפט בנסיבותיהם האישיות הקשות של הנאשם ושל בני המשפחה.

תיקון 113 לחוק העונשין, קובע בחינה תלת שלבית שעל בית המשפט לבצע בכדי לגזור עונשו של הנאשם. **שלב ראשון**, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה הספציפי. בשלב זה על בית המשפט לבחון את מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה. **שלב שני**, על בית המבחן לבחון קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע זאת בהתאם לסעיף 40ג לחוק העונשין, קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור. אולם, אם בית המשפט לא מצא לחרוג ממתחם העונש שקבע, אזי יעבור **לשלב השלישי** בו יקבע העונש ההולם, לנאשם, בתוך המתחם (ראה ע"פ 2918/13 **אחמד דבס נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (18.7.13))

מתחם העונש ההולם לעבירה של נהיגה בשכרות, בפעם השלישית

קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעיקרון המנחה בענישה, שהינו קיומו של יחס הולם בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. מדיניות הענישה אמורה להעביר מסר ברור על מי שבהתנהגותו פוגע בערך החברתי שהינו בטחון הציבור וסיכון המשתמשים בדרך.

כאמור לעיל, מדובר בעבירה חמורה ומסוכנת של נהיגה בשכרות, ואין צורך להכביר מילים על מסוכנותה. מדובר בעבירה אשר הפכה למכת מדינת ושומה על ביהמ"ש להילחם בתופעה שלילית זו ולהחמיר בענישה בגין עבירה זו. כדברי השופט עמית, "קולמוסין נשברו ומקלדות נשחקו" וכבר רבות נאמר ונכתב על ההשלכות העלולות להיגרם כתוצאה מנהיגה בשכרות. חומרה יתרה במקרה דנן, בו אין המדובר במעידה חד פעמית, שכן זו הפעם השלישית בה מורשע הנאשם בעבירה זו.

נהיגה בשכרות הפכה נגע בחברה הישראלית ובתי המשפט מצווים להכביד ידיהם על נהגים הנוהגים בשכרות הדבר מקבל משנה תוקף עת מדובר בעבריין רצידיביסט אשר שב ונוהג בהיותו שיכור.

בית המשפט העליון עמד בשורה ארוכה של פסקי דין על חומרת העבירה של נהיגה בשכרות אשר מחייבת ענישה מחמירה ומרתיעה כחלק ממדיניות המאבק בתאונות הדרכים ומניעת הקטל בכבישים.

ברע"פ 4491/14 **דניאל סורק נ' מדינת ישראל** קבע כבוד השופט שהם כי:

"על ציבור הנהגים בארצנו לדעת כי נהיגה בשכרות משמעה סיכון חיי אדם והיא גוררת ענישה מחמירה".

ברע"פ 2148/11 **רומן סמולנסקי נ' מדינת ישראל**, אישר ביהמ"ש העליון את החלטת ביהמ"ש המחוזי אשר הוסיף על גזר דינו של בימ"ש קמא 4 חודשי מאסר בפועל, לנהג שנתפס בפעם השנייה נוהג בשכרות, למרות המלצת שרות המבחן (בביהמ"ש המחוזי) על ריצויו בעבודות שירות.

כב' הש' ס. ג'ובראן קבע כי: **"נדמה כי אין צורך להכביר מילים על חומרת העבירה שביצע המבקש ועל הצורך בנקיטת מדיניות ענישה מרתיעה בעבירה של נהיגה בשכרות. כידוע, נהיגה במצב של שכרות מסכנת את חייהם**

של הנהגים בכביש והיא מהווה גורם מרכזי למספרן הרב של תאונות הדרכים. לכן, יש לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה ולהעניש בחומרה נהגים הנתפסים כאשר הם נוהגים בשכרות ... נהיגה במצב שכרות היא עבירה המסכנת לא רק את הנהג פורע החוק אלא את הנוסעים עימו ואת המכוניות שבקרבתן הוא נוסע. נהג אשר מוכן לנהוג במצב של שכרות צריך לדעת, כי באם ייתפס, צפוי הוא להיענש בחומרה רבה".

ברע"פ 3638/12 וקנין נ' מדינת ישראל קבע בית המשפט העליון:

"נזכור כי הנהיגה בשכרות היא מן הרעות החולות שבכביש, שסכנתן בצדן ועלולות לגרום לאסונות, בחינת 'מכונת מוות נעה'. ההחמרה היא גישת המחוקק, וסטייה ממנה היא חריג, והמחמיר אינו מפסיד".

ברע"פ 2238/09 מראד נגדי נ' מד"י, נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של נהיגה בשכרות מכח סירוב ונגזרו עליו 60 ימי מאסר, פסילה למשך 3 שנים, ועונשים נוספים.

"בית משפט זה כבר עמד על הצורך בנקיטת מדיניות ענישה מחמירה בעבירות של נהיגה בשכרות, לשם חיזוק ההרתעה בקרב הנהגים, וכביטוי לחומרת המעשה (ראו, למשל, רע"פ 8387/06 אלייא נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 1.11.2006)). בענייננו, עברו הפלילי של המבקש, כמו גם העובדה שזו הפעם השנייה בתקופה קצרה שהוא מורשע בעבירה של נהיגה בשכרות, מצדיקים, לכל הפחות את העונש שנגזר עליו, ולא ניתן לומר כי מדובר בעונש שחורג לחומרא".

ברע"פ 444/08 משה יוסף נ' מ"י, אישר ביהמ"ש העליון עונש מאסר בפועל בן 9 חודשים לנהג בשכרות בפעם השנייה, לאחר שביהמ"ש המחוזי הפחית מעונש המאסר של 12 חודשים שהטיל ביהמ"ש לתעבורה, וזאת למרות טענת הנאשם לנסיבות אישיות מיוחדות.

באשר לערך החברתי המוגן, עניינו בשמירה על ביטחון הציבור בדרכים.

אני קובע כי מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה בשכרות בפעם השלישית נע בין עונש של מאסר בעבודות שירות (בתוספת רכיבי ענישה נוספים), לבין מאסר בפועל לתקופה בת 24 חודשים וזאת כתלות בנסיבות הנהיגה, הסיכון שנוצר, עבר תעבורתי, הישנות העבירה ושאלת קיומן או העדרן של עבירות נלוות.

קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע

בהתאם לסעיף 40ג לחוק העונשין, לבית המשפט אפשרות לסטות מהמתחם שנקבע וזאת כאשר קיים פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור.

ואכן, בענייננו, לטעמי קיימים שיקולים מוצקים וחריגים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם לקולא, וזאת בשל השיקול השיקומי, וכן בשל הנסיבות הקשות בחייו של הנאשם, כפי שיפורט להלן.

נסיבותיו האישיות של הנאשם במקרה זה, עומדות אל מול שיקולי הענישה אף כאשר אלו חמורים. במקרה דנן, סבורני כי האינטרס הציבורי נסוג קמעא אל מול נסיבותיו האישיות המיוחדות של הנאשם. לא נשמטה מעיני העובדה כי זוהי הפעם השלישית בה הנאשם נתפס נוהג בשכרות, ובכך מסכן לא רק את עצמו אלא גם את המשתמשים בדרך. במהלך העניינים הרגיל, לא הייתי מהסס לגזור על הנאשם עונש מאסר מאחורי סורג ובריאח לתקופה לא מבוטלת, ואולם, בשקלול הנתונים כולם, בחרתי כאמור ליתן דגש רב לעולה מתסקיר שירות המבחן, ובפרט האפשרות הממשית לשיקום הנאשם, וכן לנסיבותיו האישיות הקשות והחריגות עד מאוד.

הנאשם כבן 49, נשוי בשנית ואב ל 2 ילדים ממערכות זוגיות שונות. מטעמי צנעת הפרט, לא אפרט את נסיבות חייו הקשות האישיות והמשפחתיות של הנאשם. בקליפת אגוז אציין כי ברקע האישי והמשפחתי ישנם מומים מולדים, מחלות פסיכיאטריות, וכן מחלות קשות מאוד אשר לא פסחו על מרבית בני המשפחה, כולל על הנאשם עצמו. כמו כן הנאשם עבר תאונת עבודה קשה, אינו עובד וכל פרנסת המשפחה כולה נסמכת על תשלומים המתקבלים מהביטוח הלאומי.

בתסקיר מיום 23.3.17, סקרה קצינת המבחן את נסיבותיו האישיות של הנאשם ואת עברו. בין השאר צוין כי בכל הנוגע להתייחסותו של הנאשם לעבירה הנוכחית, הוא לקח אחריות לביצועה אולם נטה לגלות עמדה המצמצמת מחומרת מעשיו. הנאשם הביע חרטה על מעשיו המתוארים בכתב האישום ועל האופן האימפולסיבי בו נהג. בכל הנוגע לעניין נשוא העבירה, וזאת כאמור דפוסי צריכת האלכוהול, שירות המבחן התרשם כי לאחר תאונת העבודה שעבר, הנאשם הגביר השימוש באלכוהול ונהג לשתות מספר פעמים בשבוע כמענה לקשיים נפשיים ופיזיים מהם סבל וכמקור להקלה במצבו. כעולה מהתסקיר, הנאשם טרם הפסיק השימוש באלכוהול, אולם הביע נכונות ראשונית להשתלב בטיפול במסגרת המרפאה לבריאות הנפש "באר יעקב".

לסיכום, המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון ב- 3 חודשים, במהלכן יעמיק ויבחן שירות המבחן את הנאשם, ויעקוב אחר השתלבותו בטיפול במסגרת המרפאה לבריאות הנפש "באר יעקב", ובמקביל ישקול גם להפנותו לטיפול בבעיית ההתמכרות.

בית המשפט נעתר לבקשת שירות המבחן ודחה את הדיון לטובת קבלת תסקיר משלים.

בתסקיר מיום 12.7.17, עולה כי בתקופת הדחייה הנאשם השתלב בטיפול במסגרת המרכז לבריאות הנפש "באר יעקב". הנאשם נקלט היטב במסגרת הטיפולית, אליה מגיע מידי יום, משתתף בסדנאות באופן פעיל, מקבל טיפול תרופתי וכן עובר שיחות אישיות פעמיים בשבוע. גורמי הטיפול אף התייחסו למצבו הנפשי אשר אינו מאפשר חזרתו למעגל העבודה וכן כי קיימת חשיבות בהמשך הטיפול שעובר. כמו כן, ממצאי בדיקת שתן שביצע הנאשם במסגרת שירות המבחן בתקופה זו מעידה על היעדר שרידי סם, וכן בתקופה זו לא נפתחו כנגדו תיקי מב"ד או תיקי תעבורה נוספים.

בבחינת גורמי הסיכון והסיכוי לשיקום, לקח בחשבון שירות המבחן את החזרתיות שבמעורבותו בעבירות של נהיגה תחת השפעת אלכוהול, מצבו הנפשי הירוד והשימוש בחומרים ממכרים כמענה לקשייו, והתרשם כי קיום ההליכים המשפטיים הנוכחיים מהווים עבור הנאשם גורם מרתיע המפחית הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. במכלול הפרמטרים שנבחנו, מעריך שירות המבחן כי יש בהתמדתו של הנאשם בטיפול, כדי להפחית הסיכון להישנות התנהגות דומה, ובא בהמלצה להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה.

בתסקיר משלים נוסף, שלישי במספר, מיום 18.1.18, ניכר כי הנאשם המשיך את השתתפותו היציבה במסגרת הטיפול

בו החל במרפאה לבריאות הנפש "באר יעקב", הגיע מידי יום, השתלב בסדנאות באופן פעיל, נטל טיפול תרופתי וכן עבר שיחות אישיות פעמיים בשבוע. הנאשם השלים את הטיפול במרכז היום בסוף חודש אוקטובר 2017 ומאז משולב בשיחות פרטניות על בסיס שבועי עם גורמי הטיפול במרכז וכן ממשיך בנטילת טיפול תרופתי ובמעקב פסיכיאטרי.

במכלול הפרמטרים שנבחנו, מעריך שירות המבחן כי יש בהתמדתו של הנאשם בטיפול, כדי להפחית הסיכון להישנות התנהגות דומה, וכהמלצה ותכנית שיקום, גיבש תכנית של"צ אשר נמצאה מתאימה לנאשם, למרות מגבלתו הרפואית. לסיכום, ממליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, וזאת לצד צו של"צ בהיקף של 80 שעות.

נסיבות נוספות אשר נלקחו בחשבון במכלול השיקולים הם עברו התעבורתי של הנאשם, אשר מחזיק ברישיון נהיגה משנת 1985 ולחובתו 26 הרשעות קודמות, ובהן: נהיגה בשכרות משנת 2011 (העבירה בוצעה ב-2008), וכן נהיגה תחת השפעה משנת 2006 (העבירה בוצעה ב-2003). מלבד אלו, לנאשם עבר פלילי שהתיישן.

אמת, עסקינן במי שזו לו הרשעתו השלישית בעבירות הקשורות לנהיגה ואלכוהול ואולם, לא אוכל להתעלם מהעובדה כי עבירותיו הקודמות של הנאשם נעברו בשנים 2008 ו-2003, ומאז לא צבר לחובתו הרשעות מסוג זה. למעשה, משנת 2010, לא הורשע בפלילים, ובתחום התעבורה, לאחר שהורשע בשנת 2011 בנהיגה בשכרות, צבר לחובתו 2 הרשעות בלבד (שתיהן מסוג ברירת משפט).

לאחר ששקלתי טיעוני הצדדים לעונש, עיינתי בתסקירים, גיליון ההרשעות ולקחתי בחשבון ואיזנתי בין כלל השיקולים השונים, החלטתי שלא למצות את הדין עם הנאשם בדרך של מאסר בפועל ולא לפגוע בסיכויי שיקומו. כאמור, החלטתי כי לא אגזור על הנאשם מאסר בפועל, אולם שאר רכיבי הענישה יוחמרו לטובת האיזון בין חומרת העבירה לנסיבות המקלות. לאחר כל זאת, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

עבודות שירות

הנאשם יבצע של"צ בהיקף 150 שעות אשר יבוצעו במסגרת מחלקת תרבות פנאי וספורט בעיריית רמלה, שם יסייע בעבודות כלליות ובעזרה לאב הבית.

הריני מטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה במהלכו ימשיך הנאשם בטיפול אותו עובר.

שירות המבחן מתבקש לדווח לבית המשפט על ביצוע הצו ועל סיומו.

מובהר לנאשם כי אי עמידה בתנאי הצו, יוביל לגזירת עונשו מחדש.

מאסר על תנאי

אני גוזר על הנאשם מאסר למשך 8 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא ינהג בשכרות ו/או תחת השפעת משקאות משכרים ו/או ינהג בזמן פסילה.

פסילה בפועל

אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 שנים.
על הנאשם להפקיד את רישיון הנהיגה/תחליף הפקדה במזכירות בית המשפט.

פסילה על תנאי

אני פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה ל 6 חודשים, וזאת על תנאי לתקופה של 3 שנים באם יעבור עבירה בה הורשע או עבירה תוספת ראשונה או שנייה לפקודת התעבורה.

הריני מורה למזכירות לשלוח העתק הפרוטוקול למרב"ד לצורך בדיקת כשירותו של הנאשם לנהיגה.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז.

ניתנה והודעה היום ט"ז שבט תשע"ח, 01/02/2018 במעמד הנוכחים.

טל פרי, שופט

הוקלדעלידיריות אליהו